

REKABET BÜLTENİ

Ocak 2016

**Dış İlişkiler, Eğitim ve Rekabet
Savunuculuğu Dairesi**

Bu Sayıya Katkıda Bulunanlar

Mehmet ÖZDEN

Osman Tan ÇATALCALI

Nazlı VAROL

Fatma ATAÇ

Ömer Faruk ÇELİK

Dr. Mehmet ÖZKUL

Bilge TANRISEVEN

İletişim

bulten@rekabet.gov.tr

Rekabet Kurumu

2016 - Ankara

GİRİŞ _____	1
SEÇİLMİŞ GEREKÇELİ KARARLAR _____	2
DÜNYADAN HABERLER _____	10
SEÇİLMİŞ İDARİ YARGI KARARLARI _____	16
EKONOMİK ARAŞTIRMALAR _____	22

Rekabet Bülteni'nin 2016 yılının ilk sayısı ile karşınızdayız. Bu sayıyla birlikte Rekabet Bülteni artık üç ayda hem Türkçe hem de İngilizce olarak yayımlanmaya başlanacaktır. Eskiden olduğu gibi "Seçilmiş Gerekçeli Kararlar", "Dünyadan Haberler" ve "Seçilmiş Yargı Kararları" başlıklı bölümlerimiz devam edecektir. Bu bölümlere ek olarak artık "Ekonomik Araştırmalar" adlı yeni bir bölümümüz de bulunmaktadır. Bu bölümde yer verilecek haberler ise rekabet iktisadi kapsamında yapılan ekonomik çalışmalardan derlenecektir.

Bu sayımızın "Seçilmiş Gerekçeli Kararlar" başlıklı bölümünde Rekabet Kurulu'nun Unilever, Beta Marina, Türk Hava Yolları ve Bayer teşebbüsleri hakkında verdiği kararlara, "Dünyadan Haberler" başlıklı bölümünde A.B.D., A.B. ve İsrail'den haberlere, "Seçilmiş İdari Yargı Kararları" başlıklı bölümünde Danıştay ve Ankara İdare Mahkemesi tarafından Rekabet Kurulu'nun almış olduğu bazı kararlar hakkında alınan kararlara ve "Ekonomik Araştırmalar" bölümünde ise Amerikan Federal Ticaret Komisyonu Ekonomik Bürosu ile AB Komisyonu tarafından yoğunlaşmalara ilişkin yayımlanan ekonomik çalışmalara yer verilmiştir.

Son olarak her zaman olduğu gibi Rekabet Bülteni'ne ilişkin görüş ve önerilerinizi bizlere ulaştırmak için bulten@rekabet.gov.tr adresini kullanabileceğinizi hatırlatmak istiyoruz.

Herkesine iyi çalışmalar dileriz.

Dış İlişkiler, Eğitim ve Rekabet Savunuculuğu Dairesi

- Unilever San. ve Tic. Türk A.Ş. ve Reklam Özdenetim Kurulunun birlikte veya tek başına rakip faaliyetlerini zorlaştırdıkları iddiasına yönelik yürütülen soruşturma çerçevesinde teşebbüslerin 4054 sayılı Kanun'u ihlal etmediklerine karar verilmiştir.

Karar Tarihi:
16.10.2015

Karar Sayısı:
15-38/618-210

Türü:
Soruşturma

Ankara 10. İdare Mahkemesi'nin 27.05.2014 tarih ve 2013/1641 E.2014/590 K. sayılı kararı üzerine yürütülmüş soruşturmaya konu iddialar, özetle, piyasada hakim durumda olan Unilever San. ve Tic. Türk A.Ş. (UNİLEVER) firmasının Reklam Özdenetim Kurulu (RÖK) nezdinde etkin bir şekilde temsil edilmesine istinaden karar alma süreçlerinde RÖK'ün tarafsız davranmaması ve RÖK eliyle şikayetçi teşebbüsün piyasadaki faaliyetlerinin engellenmek istenilmesi ve reklamların yayımlanmamasına ilişkin söz konusu tavsiye kararının yine UNİLEVER firmasının reklam mecraları üzerindeki ağırlığı sebebiyle tavsiye niteliğinden çıkmasıdır.

Soruşturma aşamasında da inceleme konusu iddiaları destekler nitelikte, RÖK ve UNİLEVER yetkilileri arasında RÖK'ün herhangi bir şekilde UNİLEVER veya bir başka reklam verenin etkisinde kalmak suretiyle karar aldığına yahut UNİLEVER'in reklam alanında Fermet Gıda Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.'nin (FERMET GIDA) faaliyetlerini zorlaştırmak üzere RÖK üzerinde etkili olduğuna işaret eder nitelikte herhangi bir bilgi, belge veya bulguya rastlanmamıştır. UNİLEVER'in RÖK ile birlikte hareket etmek veya herhangi bir şekilde koordinasyon içinde olmak suretiyle FERMET GIDA'nın piyasadaki faaliyetlerini zorlaştırdığını kanıtlayan bilgi, belge ve bulgu bulunmadığından, ayrıca bu şekilde bir kanaate varmayı sağlayacak herhangi bir tespit de söz konusu olmadığından; 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 4. maddesi kapsamında bir ihlal sonucuna ulaşılamamıştır.

Diğer taraftan, UNİLEVER'in piyasadaki hâkim durumunu kötüye kullanarak, RÖK üzerinden FERMET GIDA'nın faaliyetlerini zorlaştırdığı iddiasıyla ilgili olarak ise; UNİLEVER veya RÖK'ün herhangi bir pazarda hâkim durumda olduğu kabul edilse dahi, mevcut dosya kapsamında kötüye kullanma olarak tanımlanabilecek bir faaliyet tespit edilemediğinden, 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi kapsamında da bir ihlalden söz edilemeyeceği kanaatine ulaşılmıştır. Sonuç olarak inceleme konusu teşebbüslere idari para cezası uygulanmasında gerek olmadığına karar verilmiştir.

- **Bayer Türk Kimya Sanayii Ltd. Şti. ile Türkiye İş Bankası A.Ş. arasında imzalanan "İşbirliği Sözleşmesi"ne ve bu doğrultuda oluşturulan tüketici finansman projesine bireysel muafiyet tanınmıştır.**

Karar Tarihi:
16.10.2015

Karar Sayısı:
15-38/618-210

Türü:
Muafiyet

Bayer Türk Kimya Sanayii Ltd. Şti. (BAYER TÜRK) ile Türkiye İş Bankası A.Ş. (İŞ BANKASI) arasında imzalanan sözleşmeye ve bu doğrultuda oluşturulan tüketici finansman projesine menfi tespit verilmesi yahut muafiyet tanınması talebine yönelik yapılan incelemede ilgili pazar, Türkiye’de “ileri derece kolorektal kanseri ve gastrointestinal stromal tümörlerin tedavisinde kullanılan etken madde olan Regorafenib pazarı” olarak belirlenmiş, “kredi kartı ile ödeme hizmetleri” pazarının ise işlemde etkilenmesinin beklendiği belirtilmiştir.

Sözleşme kapsamında, BAYER TÜRK tarafından üretilen ve Türkiye’de eşdeğeri bulunmayan ilacın tutarı, İŞ BANKASI tarafından ihraç edilen ve sisteme dâhil olan kredi kartları ile bir ay ertelemeli olarak ve iki taksit halinde ödenebilecektir. Buna göre BAYER TÜRK tarafından İŞ BANKASI’na iletilen ve İŞ BANKASI tarafından sisteme tanımlanan ilaca ait barkod numaralarının eczaneler tarafından POS cihazına girilmesi sureti ile İŞ BANKASI kredi kartı müşterileri taksit ve ertelemeli ödeme olanağından faydalanabilecektir.

Söz konusu işlem ilacın dağıtımına yönelik dikey bir işbirliği olarak kabul edilmiştir. Uygulamada ortaya çıkması beklenen fiili münhasırlık nedeniyle menfi tespit tanınmayan sözleşme, %40 pazar payı eşiğinin aşılması dolayısıyla 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında değerlendirilmemiş ancak bireysel muafiyet incelemesi yapılmıştır. 4054 sayılı Kanun’un 5. maddesindeki koşulların tamamını sağlayan sözleşmeye bireysel muafiyet tanınmıştır.

- **Beta Marina Liman ve Çekek İşletmesi A.Ş. ve Pendik Turizm Marina Yat ve Çekek İşletmesi A.Ş.’nin tüm hisselerinin Setur Servis Turistik A.Ş. tarafından devralınması işlemine izin verilmemesine karar verilmiştir.**

Karar Tarihi:
09.07.2015

Karar Sayısı:
15-29/421-118

Türü:
Nihai İnceleme

Beta Marina Liman ve Çekek İşletmesi A.Ş.’nin (BETA TURİZM) ve Pendik Turizm Marina Yat ve Çekek İşletmesi A.Ş.’nin (PENDİK TURİZM) hisselerinin tamamının Koç Holding A.Ş. (KOÇ HOLDİNG) kontrolündeki Setur Servis Turistik A.Ş. (SETUR) tarafından devralınması işlemi “marinalarda ve tekne parklarda sunulan bağlama hizmetleri pazarı”, “çekek alanı hizmetleri pazarı” ve “alan kiralama hizmetleri pazarı”nda etkili olmaktadır.

Adalar, Ataşehir, Beşiktaş, Beyoğlu, Çekmeköy, Kadıköy, Kağıthane, Kartal, Maltepe, Pendik, Sancaktepe, Sultanbeyli, Şişli, Tuzla, Ümraniye ve Üsküdar ilçelerine yönelik olarak “marinalarda ve tekne parklarda sunulan bağlama hizmetleri pazarı” bakımından;

- İşlem sonucunda birleşik teşebbüsün sahip olacağı pazar payının ve pazarda gerçekleşecek yoğunlaşma artışının öngörülen eşiklerin oldukça üzerinde olması nedeniyle devralma işleminin rekabetçi kaygılar yaratacak nitelikte bir işlem olduğu,
- İşlemlerle birlikte KOÇ HOLDİNG’in ilgili pazarda işletmeciliğini yaptığı Kalamış Marina’nın en yakın rakibi olan İstanbul City Port Marina’nın da kontrolünü elde edeceği, bu şekilde oluşan birleşik teşebbüsün ilgili pazarda önemli bir pazar gücü elde edeceği ve bu pazar gücünü fiyatları artırmak amacıyla kullanabileceği,
- KOÇ HOLDİNG’in Kalamış Marina ve İstanbul City Port Marina’da uygulayacağı fiyatları artırma yönünde oluşacak güdüsünün hâlihazırda piyasada mevcut olan oyuncular ya da pazara yeni girecek olan oyuncular tarafından işleminden doğan rekabetçi kaygıları ortadan kaldıracak ölçüde sınırlanamayacağı,
- Olası fiyat artışları karşısında pazarda dengeleyici bir güç olarak alıcı gücünün bulunmadığı

kanaatine varılmıştır. İlgili pazara ilişkin söz konusu değerlendirme çerçevesinde göz önünde bulundurululan diğer bir unsur ise, KOÇ HOLDİNG’in Kalamış Marina’nın işletme hakkı devri imzalamaktan vazgeçmiş olmasının

ilgili pazarda yaratacağı etkidir. Ayrıca, bildirim konu devralma işleminin gerçekleşmesi durumunda KOÇ HOLDİNG, süresi belirsiz bir geçiş dönemi boyunca, İstanbul City Port Marina bakımından tanımlanmış olan ilgili pazarda faaliyet gösteren Kalamış Marina ile İstanbul City Port Marina'yı birlikte işletecektir.

Bu çerçevede, geçiş dönemi boyunca, yoğunlaşma değerlendirmesine esas olan pazar koşullarında bir değişiklik olmayacağı, SETUR'un da geçiş dönemindeki rekabetçi kaygıları ortadan kaldırmaya yönelik bir taahhütte bulunmadığı dikkate alındığında, KOÇ HOLDİNG'in Kalamış Marina'nın işletme hakkının devri sözleşmesini imzalamaktan vazgeçmesinin yapılan değerlendirmeleri değiştirmeyeceği kanaatine ulaşılmıştır.

Göcek Village Port Marina ile Göcek Exclusive Marina için yapılabilecek alternatif coğrafi pazar tanımlarında "marinalarda ve tekne parklarda sunulan bağlama hizmetleri pazarı" bakımından işlemin önemli bir yoğunlaşma artışına yol açmayacağı değerlendirilmiştir.

Marmara Denizi'ne kıyısı olan illere yönelik olarak sunulan çekek alanı hizmetleri bakımından;

- Yapılacak en dar kapsamlı pazar büyüklüğü tahmininde dahi işlem sonrasında birleşik teşebbüsün pazar payı,
- İşlem sonrasında ilgili pazarda faaliyet gösterecek teşebbüslerin sayıca fazlalığı ve rakip teşebbüslerin hizmetlerinin birleşik teşebbüsün hizmetlerine ikame edilebilecek seviyede olması,
- Rakiplerin birleşik teşebbüsün olası fiyat artışlarından kaçacak müşterilerin talebini karşılayabilecek yeterli kapasiteye sahip olması

dikkate alınarak işlem sonrasında birleşik teşebbüsün müşterilerinin, rakip teşebbüslere yönelme imkânı bulunduğu ve bu durumun birleşik teşebbüsün fiyat artırma güdüsünü ortadan kaldırabileceği kanaatine varılmıştır.

Göcek Village Port Marina ile Göcek Exclusive Marina için yapılabilecek alternatif coğrafi pazar tanımlarında "çekek alanı hizmetleri pazarı" bakımından işlemin önemli bir yoğunlaşma artışına yol açmayacağı değerlendirilmiştir.

İstanbul City Port Marina, Göcek Village Port Marina ve Göcek Exclusive Marina için yapılabilecek alternatif coğrafi pazar tanımlarında "alan kiralama hizmetleri pazarı" bakımından işlemin önemli bir yoğunlaşma artışına yol açmayacağı kanaatine ulaşılmıştır.

Bu bağlamda, bildirim konu devralma işleminin "Adalar, Ataşehir, Beşiktaş, Beyoğlu, Çekmeköy, Kadıköy, Kâğıthane, Kartal, Maltepe, Pendik, Sancaktepe, Sultanbeyli, Şişli, Tuzla, Ümraniye ve Üsküdar ilçeleri"ne yönelik olarak "marinalarda ve tekne parklarda sunulan bağlama hizmetleri pazarı"nda bir hâkim durum yaratılmasına veya mevcut bir hâkim durumun güçlendirilmesine ve böylece ilgili pazarda rekabetin önemli ölçüde azaltılmasına yol açabileceği sonucuna ulaşılmıştır.

Bahse konu işlemin KOÇ HOLDİNG'in İstanbul City Port Marina bakımından tanımlanan ilgili pazarda hâkim duruma gelmesine ve böylece piyasadaki rekabetin önemli ölçüde azaltılmasına yol açacak nitelikte olması nedeniyle, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi uyarınca işleme izin verilmemesine karar verilmiştir.

- **Türk Hava Yolları A.O.'nun bilet satışı gerçekleştiren acentelere uyguladığı teşvik politikaları ile Pegasus Hava Taşımacılığı A.Ş.'yi pazardan dışladığı iddiası reddedilmiştir.**

Karar Tarihi:
09.07.2015

Karar Sayısı:
15-29/427-123

Türü:
Önaraştırma

Pegasus Hava Taşımacılığı A.Ş.'ye (PEGASUS) ait şikâyet esas olarak, Türk Hava Yolları A.O.'nun (THY) acentelere sunduğu indirim ve teşviklerin PEGASUS'u pazar dışına itmeye yahut etkin bir rakip olarak faaliyet göstermesini engellemeye dönük amaç ve etkilerinin bulunduğu yöneliktir. Bahse konu eylemler rekabet hukukunda genel olarak indirim sistemleri başlığı altında incelenmektedir.

Uygulanan sistemin münhasırlık içermeyen; ancak münhasırlığa yol açma potansiyeline sahip bir uygulama olduğu ortaya konmuş, bununla beraber pazarın önemli bir bölümünün rekabete kapanmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca nihai kararı son kullanıcı verdiği için THY'nin acentelere verdiği teşvikin pazara bir etkisi olmayacağı yahut çok sınırlı bir etkisi olacağı belirtilmiştir. Sonuç olarak indirim sistemi bakımından,

- THY'nin acente kanalı ile yapılan satışlar bakımından pazardaki en önemli ve vazgeçilmez oyuncu olduğu,

- Ancak, acente sayısı bakımından yapılacak değerlendirmede, THY'nin acentelerinin tamamı ile PEGASUS'un acentelerinin çakıştığı varsayılrsa bile PEGASUS'un THY satışı gerçekleştirmeyen önemli sayıda acentesinin mevcut olacağı,

- İndirim/teşvik uygulanan birim ile hizmeti satın alacak birim/kişinin farklı olması gibi nedenlerle THY'nin uyguladığı teşvik sisteminin etkisinin sınırlı olacağı,
- Özellikle kurumsal müşteriler bakımından acente ile müşteri arasında bir bilgi asimetrisinden bahsetmenin mümkün olmadığı,
- Bireysel müşteriler bakımından ise bilet fiyatının ve diğer unsurlara ilişkin kontrollerin internet, telefon gibi alternatif yöntemler ile gerçekleştirilebileceği, dolayısıyla bu müşteriler açısından da acentelerin müşterileri yönlendirme imkânlarının kısıtlı olduğu,
- İnternette yapılan satışların son yıllar içinde artış eğiliminde olmasının da yukarıdaki hususu desteklediği

ifade edilmiştir. Bunun yanı sıra THY'nin teşvik politikası altında uyguladığı indirim sistemlerinin yıkıcı fiyata dönüşmediği ve teşvik sistemiyle rakiplerin dışlanmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Nihai olarak şikâyetin reddine karar verilmiştir.

- **Türk Hava Yolları A.O.'nun (THY) doğrudan ve T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü vasıtasıyla Türkiye ile Azerbaycan arasındaki İstanbul-Bakü-İstanbul hattında üçüncü tarafları dışladığı ve Azerbaycan Havayolları Kapalı Ticaret Anonim Şirketi (AZAL) ile arasındaki işbirliğinin 4054 sayılı Kanun'a aykırılık teşkil ettiğine yönelik iddialar reddedilmiştir.**

Karar Tarihi:
01.09.2015

Karar Sayısı:
15-34/512-160

Türü:
Önaraştırma

Gizlilik talepli yapılan başvuruda esasen THY'nin AZAL ile arasındaki işbirliğinin (kod paylaşım anlaşmasının - KPA) 4054 sayılı Kanun'a aykırılık teşkil ettiği iddia edilmektedir. Bir havayolunun diğer bir havayoluna, uçuşlarında kendi kodunu kullanmasına izin vermesini içeren KPA, birden fazla havayolunun ulaşım hizmetlerini tek bir havayolu tarafından gerçekleştiriliyormuş gibi sunmalarına olanak sağlamaktadır. KPA çok uluslu havayolu ittifaklarının kurulmasındaki en önemli faktörlerden biridir. Bilgisayar rezervasyon sistemi ekranındaki üst sıraları beraberinde getiren KPA aynı zamanda pazarda pozisyonlarını korumak ve güçlendirmek isteyen havayollarının ilgisini çeken masrafsız bir pazarlama aracı haline gelmiştir. Ayrıca trafik yoğunluğunu artırması ve ortak hizmetler sonucu gerçekleşen

maliyet avantajları ile ölçek ekonomisi sayesinde gelir artışı gibi faydalar sağlamaktadır. Aynı zamanda, hizmet verilen uçuş ağını genişletmekte ve uçuş frekans sayısını artırmaktadır. Bu sayede havayolları ek bir maliyete katlanmaksızın pazar paylarını artırabilmektedir. Bu durum ise ittifaklar aracılığıyla piyasaya erişim sağlanması anlamına gelmektedir.

Türkiye ile Azerbaycan arasında icra edilecek parkur ve sefer sayılarına ilişkin hükümler iki ülke sivil havacılık makamları arasında imzalanan Hava Ulaştırma Anlaşması ve Mutabakat Zaptı'nda düzenlenmektedir. Buna göre, yürürlükte olan mevcut anlaşmaya göre çoklu tayin prensibi geçerli olup, hat bazında tekli tayin durumu söz konusudur.

Bu çerçevede, İstanbul-Bakü hattında tayin edilen Türk havayolu şirketi THY ve Azerbaycan tarafında tayin edilen Azerbaycan havayolu şirketi ise AZAL'dır. Olay bazında THY ile AZAL arasında akdedilen KPA, tarafların kendi rızaları ile gerçekleşen bir akit konumundadır ve rakipler arası bir anlaşma niteliği taşımaktadır. Söz konusu anlaşma münhasırlık hükmü içermemektedir ve 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini amaç yönünden ihlal etmemektedir.

Anlaşma sonrasında ilgili rotada uçuş sayısının azalmadığı, pazar paylaşımına neden olmadığı, kapasite sınırlamasına ve frekans sınırlamasına gidilmediği, tarafların ticari riskleri bölüşmedikleri, KPA'nın, iki tarafın birbirleri üzerindeki rekabetini azaltıcı yönde bir etkisi bulunmadığı, taraflar arası değiştirilen bilginin rekabete duyarlı olmadığı, bilet fiyatlarının sabitlenmediği ortaya konmuştur. Sonuç olarak şikâyetin reddine karar verilmiştir.

- **Bayer Türk Kimya Sanayii Ltd. Şti. ile Zentiva Sağlık Ürünleri San. ve Tic. A.Ş. arasında imzalanan Fason Üretim Sözleşmesi'nin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırı olmadığı tespit edilmiştir.**

Karar Tarihi:
28.07.2015

Karar Sayısı:
15-32/460-142

Türü:
Muafiyet

Bildirime konu Fason Üretim Sözleşmesi (Sözleşme), belirli ilaçların Zentiva Sağlık Ürünleri San ve Tic. A.Ş. (ZENTIVA) tarafından Bayer Türk Kimya Sanayii Ltd. Şti. (BAYER TÜRK) için fason üretilmesine ilişkindir.

Esasen, farmasötik ürünlerin üretimi düzenlemeye tabidir. Bu ürünler, amaçlanan kullanımlara ve ruhsatname gerekliliklerine uygun güvenilirlik, kalite ve etkinlikte üretilmek zorundadır. Bu bağlamda BAYER TÜRK, anlaşma konusu ürünlerin sadece standartlarını karşıladığını düşündüğü

belirli bir ZENTIVA tesisinde üretilmesini teminat altına almak amacıyla, sözleşme konusu ürünlerin münhasıran ZENTIVA tarafından fason olarak üretilmesini talep etmektedir. Sözleşmede yer alan münhasırlık hükmü ürün özellikleri çerçevesinde bir rekabet kısıtı olarak değerlendirilmemiştir. Sonuç olarak Fason Üretim Sözleşmesinin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırı olmadığına, bu nedenle aynı Kanun'un 5. maddesi kapsamında muafiyet değerlendirmesi yapılmasına gerek bulunmadığına karar verilmiştir.

- **ABD'de Thai Union - Bumble Bee Birleşmesi Tamamlanmadı**

Thai Union'ın Bumble Bee Seafoods'u devralma teklifi tarafların işlemin Birleşik Devletler Adalet Bakanlığı izni almasını muhtemel görmediği için 2015 yılının Aralık ayının başında geri çekildi.

Devlet mülkiyetindeki Taylandlı bir şirket olan Thai Union, ABD'deki faaliyetlerini yavru şirketi Chicken of the Sea aracılığıyla yürütmektedir. Birleşik Devletler merkezli Bumble Bee ise özel bir şirket olan Lion Capital LLP'nin mülkiyetinde bulunuyor. Her iki şirket de oda sıcaklığında saklanabilir deniz ürünleri satıyor.

Halihazırda, ABD'deki oda sıcaklığında saklanabilir deniz ürünleri pazarı üç şirket tarafından tahakküm altındadır: Starkist, Chicken of the Sea ve Bumble Bee. Önerilen devralma piyasadaki oyuncuların sayısının üçten ikiye düşmesine neden olacaktı. İşlem sonrasında ise Thai Union yaklaşık %50 pazar payı ile piyasa lideri olacaktı.

Thai Union devralma planını bir yıl önce açıklamıştı. On iki ay sonra ABD Adalet Bakanlığı "teklif edilen işlemin rekabete zarar vereceğine ilişkin ciddi endişeleri olduğunu" bildirdi. Bakanlığın Antitröst Birimi Başsavcı Yardımcısı Bill Baer yaptığı açıklamada "Yürüttüğümüz soruşturma piyasanın halihazırda rekabetçi bir şekilde işlemediğine ve konsolidasyonun artması halinde işlerin daha da kötüye gideceğine ikna olmamızı sağladı-taraflar da bu durumu ya başından beri bilmektedir ya da biliyor olmaları gerekir," dedi.

Kaynaklar:

<http://globalcompetitionreview.com/news/article/40007/tuna-deal-canned-following-doj-pressure/>

<http://www.justice.gov/opa/pr/chicken-sea-and-bumble-bee-abandon-tuna-merger-after-justice-department-expresses-serious>

<http://www.thaiunion.com/en/newsroom.ashx>

- **Eski Rabobank Çalışanları Hakkındaki ABD Libor davası**

Ekim 2013'te Rabobank Adalet Bakanlığı ile yaptığı bir anlaşma sonucunda 325 milyon dolar para cezası ödemeyi ve borsa simsarlarından bir kısmının Londra Bankalararası Faiz Oranını (London Interbank Offered Rate - Libor oranı) manipüle ettiğini kabul etti. Bunun ardından Adalet Bakanlığı, Rabobank simsarları hakkında Libor oranını manipüle etmek ve kendileri ile takas işlemleri yapan bazı katılımcıları dolandırmak suçlamasıyla dava açtı.

Adalet Bakanlığına göre simsarların verdiği Libor teklifleri Rabobank simsarlarının pozisyonları lehinde hazırlanmıştı.

Adalet Bakanlığı, New York Güney Bölgesi'nde 5 Kasım tarihinde açıklanan jüri kararları ile iki simsar aleyhine açtığı davayı kazandı. Hükümlüler eski Rabobank çalışanları olan Anthony Allen ile Anthony Conti. Allen Rabobank'ın küresel likidite ve finans müdürü ve şirketin Londra'daki para piyasası masası yöneticisiydi. Allen ve Conti Birleşik Krallık vatandaşı olmalarına rağmen suç işlemek amacıyla işbirliği yapmakla suçlandıkları Ekim 2014 tarihinde yargılanmak üzere Birleşik Devletler'e gelmişlerdi.

Libor, Rabobank de dahil olmak üzere dünyanın dört bir yanındaki bankaların tekliflerini dikkate alan ve bu bankaların diğer bankalardan borç alırken ödeyecekleri oranları gösteren bir referans faiz oranıdır. Libor, sözleşmelerde, kredi kartlarında ve tüketici kredilerinde referans oran olarak kullanıldığından işletmeler ve tüketiciler açısından önemli bir göstergedir. Adalet Bakanlığı Antitröst Birimi Başkanı olan Başsavcı Yardımcısı Baer, yaptığı açıklamada "Bakanlık finans piyasalarının güvenilirliğini bozacak yasa dışı davranışlara ilişkin soruşturmalar yürütmeyi sürdürecektir. Yasadışı şirket davranışlarını yönlendiren bireyleri de ceza hukuku kapsamında yargılayacağız," dedi.

Öte yandan davalılar Kasım ayının sonunda kararı temyize götürdü. Açıklamalarında suçlu bulunmaları için yeterince kanıt olmadığını belirttiler.

Kaynaklar:

<http://globalcompetitionreview.com/news/article/39784/doj-wins-first-libor-criminal-trial/>

<http://globalcompetitionreview.com/news/article/39970/us-libor-convicts-say-jury-not-rational/>

<http://globalcompetitionreview.com/usa/article/39640/doj-ex-rabobank-traders-spar-admissible-evidence-ahead-trial/>

<http://www.justice.gov/opa/pr/two-former-rabobank-traders-convicted-manipulating-us-dollar-yen-libor-interest-rates>

- **ABD Federal Ticaret Komisyonu Başkanlığına Ramirez aday gösterildi**

Birleşik Devletler Federal Ticaret Komisyonu Başkanı Edith Ramirez, Başkan Barack Obama tarafından ikinci bir dönem için aday gösterildi. Ramirez, 5

Nisan 2010 tarihinde yemin ederek FTC'de Komisyon Üyesi olarak göreve başlamıştı ve 4 Mart 2013'ten bu yana FTC Başkanı olarak görev yapıyordu.

Ramirez FTC Başkanı olarak başarılı bir dönem geçirdi. Görev süresi boyunca FTC tüketicinin korunmasına ve rekabete ilişkin 200'ün üzerinde davayı sonuçlandırdı. FTC'de görev almadan önce Ramirez, Quinn Emanuel Urquhart & Sullivan, LLP'in ortaklarından. Ondan önce ise Los Angeles'daki Gibson, Dunn & Crutcher, LLP şirketinde avukat olarak çalışıyordu.

Halihazırda FTC'de üç komisyon üyesi (Julie Brill, Maureen K. Ohlhausen ve Terrell McSweeney) ile bir Başkan görev yapmaktadır. FTC'de demokratik partinin çoğunluğu bulunmaktadır; Maureen K. Ohlhausen Cumhuriyetçi Parti tarafından belirlenen tek komisyon üyesi iken diğer üyeler Demokrat Parti tarafından belirlenmiştir. Önceki Cumhuriyetçi Parti Komisyon Üyesi Joshua Wright bu yıl FTC'den ayrılarak George Mason Üniversitesi'ndeki akademik kariyerine döndü. Wright'ın pozisyonu halen boş durumda. FTC'de Demokrat Parti'nin çoğunlukta olmasına karşın Wright, Komisyon Üyelerini büyük destek verdiği 5. Kısım Reform'unu kabul etmeye ikna etmişti.

Kaynaklar:

<http://globalcompetitionreview.com/news/article/40137/ramirez-renominated-head-us-ftc/>

<https://www.ftc.gov/about-ftc/biographies/edith-ramirez>

<http://www.rekabet.gov.tr/File/?path=ROOT/1/Documents/B%C3%BCIten/Rekabet%20B%C3%BCIteni%20A%C4%9Fustos%202015.pdf>

• AB InBev, SABMiller ile Birleşti

İki büyük bira şirketi, ABInBev ile SABMiller, birleşme planlarını 11 Kasım'da halka duyurdu. 71 milyar sterlin değerindeki anlaşma dünyanın en büyük bira üreticisini oluşturacak. İşlem AB, ABD, Çin, Güney Afrika, Kolombiya, Ekvador, Avustralya, Hindistan ve Kanada'da düzenleyicilerden izin almak zorunda.

Birleşme sonrasında ABD'deki tahmin edilen toplam pazar payı satış değeri bakımından yüzde 65, satış hacmi bakımından ise yüzde 80 olarak gerçekleşeceğinden anlaşma antitröst endişelerine yol açtı. Bu nedenlerle anlaşma en kapsamlı biçimde ABD'de incelenecek. İşlemin antitröst gözetimlerine neden olabileceği bir başka ülke de Çin. Ayrıca anlaşmanın küçük bira üreticileri ile bira dağıtımçıları da etkileyeceği tahmin ediliyor. İşlem sonucunda ortaya çıkacak şirket, dağıtım piyasasını butik bira üreticileri ile diğer rakiplere kapatabilir. Ham madde piyasasının da bu tür

teşebbüslerin girişine kapanması mümkün. ABInBev'in yöneticilerinden Carlos Brito, faaliyetlerini ABD dışına odaklamayı planladıklarını ifade ederek SABMiller'in ABD 'deki tüm pazar faaliyetlerini oluşturan Molson Coors'ta sahip olduğu hisseleri satmayı önerdiklerini belirtti. Brito, bu nedenle ABD bira pazarında herhangi bir değişiklik olmayacağını söyledi. Ancak beklentiler, Adalet Bakanlığı incelemesi süresince anlaşmaya ilişkin ilave şikayetlerin iletmeye devam edeceği yönünde.

Kaynaklar:

<http://globalcompetitionreview.com/news/article/39622/ab-inbev-appeals-sabmiller-shareholders-68-billion-takeover-offer/>

<http://globalcompetitionreview.com/usa/article/40091/beer-execs-defend-deal-senate-hearing/>

<http://globalcompetitionreview.com/news/article/39809/ab-inbev-sabmiller-announce-millercoors-divestment/>

<http://globalcompetitionreview.com/usa/article/39659/ab-inbev-inks-106-billion-deal-shadow-probes/>

• Fransız Otoritesinden Rekor Ceza

Fransız Rekabet Otoritesi bir telekom şirketi olan Orange'a kurumsal müşterilerine yönelik mobil ve sabit hatlı telekomünikasyon piyasalarındaki hakim durumunu kötüye kullandığı için 350 milyon Euro para cezası verdi. Bu miktar tek bir şirkete verilen en büyük para cezası.

Orange'ın 2000 ile 2015 yılları arasında rekabeti engellediği iddia ediliyor. Otorite, soruşturmasını 2010 yılında Bouygues Telecom ile SFR'nin şikayetleri üzerine başlatmıştı. France Telecom ile Orange binalarına yapılan birkaç şafak baskınının ardından Otorite, Orange'ın dört farklı uygulama ile hakim durumunu kötüye kullandığına karar verdi. İlk olarak Orange yerel ağa ilişkin temel bilgilere erişime ayrımcı kısıtlamalar getirmiş. Bu uygulamanın kurumsal müşterilere yönelik perakende sabit telekomünikasyon piyasası üzerinde etkileri olmuş.

İkinci olarak, Orange kurumsal müşterilere yönelik mobil telekomünikasyon hizmetleri pazarında bir "mobil değiştirme" sadakat programı uygulaması başlatmış. Söz konusu programdan yalnızca konutlar haricindeki müşteriler, aboneliklerini 12 veya 24 ay uzatmaları halinde yararlanabilmektedir.

Üçüncü olarak, Orange konutlar haricindeki müşterileri için 2003 yılında bir sadakat indirim planı başlatmış. Bu plan kapsamında Orange özellikle

sözleşmelerini 12 aydan 24 veya 36 aya çıkartan müşterilere indirimler sunuyor. Orange, bu müşterilere abonelikleri kapsamındaki telefon hatları ve kullanım miktarlarına göre çeşitli indirimler sunuyor.

Son olarak, Orange 2006 ile 2015 yılları arasında sanal özel ağlar (virtual private network - VPN) için bir münhasırlık indirimi başlatmış. Bu kapsamda Orange, VPN müşterilerine yalnızca ağlarını bağlamak için münhasır olarak Orange hizmetlerinden faydalanmaları halinde indirimler sunuyor.

Orange, belirlenen yüksek cezanın yanı sıra uygulamalarının ekonomide yarattığı zararları da kabul etti ve piyasaya rekabetin yeniden kazandırılması için saptanacak tedbirlere uymayı taahhüt etti.

Kaynaklar:

http://www.autoritedelaconurrence.fr/user/standard.php?id_rub=607&id_article=2686

<http://globalcompetitionreview.com/news/article/40211/france-punishes-orange-largest-ever-fine/>

• Fransa ile Almanya ortak araştırma başlattı

Fransız Rekabet Otoritesi ile Alman Bundeskartellamt, internet şirketlerinin büyük veri toplayıp kullanmak suretiyle pazar gücü kazanma kabiliyetine ilişkin ortak bir sektör araştırması başlattı.

GCR'da alıntılanan açıklamalara göre inceleme, büyük verilerin toplanması ve rakipler arasında paylaşılmasından kaynaklanabilecek olası rekabet karşıtı endişelerin değerlendirilmesine yönelik. Her iki otorite tarafından şirketlere gönderilen soruların kapsamı, Kurumların birleşmeler ile hakim durumun kötüye kullanılması vakaları hakkında sonuçlara varmaya çalıştığını gösteriyor. Bu işbirliğinin, özellikle Booking.com vakasındaki farklı tutumlarının ardından otoriteler tarafından benimsenmeye çalışılan daha uyumlu bir yaklaşımın göstergesi olduğu anlaşılıyor.

Birkaç Avrupa ülkesi tarafından elektronik ortamdaki otel rezervasyon platformları hakkında yürütülen soruşturmada Fransa, İsveç ve İtalya ile birlikte Booking.com tarafından önerilen taahhütleri kabul ederken Almanya reddetmişti. Vaka kapsamındaki sorun, Booking.com tarafından kullanılan fiyat paritesi koşulu hakkındaydı. Fiyat paritesi koşuluna göre oteller Booking.com'a en iyi fiyatlarını vermek zorundaydı ve bu fiyatları diğer elektronik platformlara sunamıyorlardı. Booking.com, otoritelere elektronik platformlara yönelik olarak fiyat paritesi koşullarını kaldırmayı önermişti.

Ancak bu öneri uyarınca otellerin doğrudan satışlarına ilişkin olarak aynı koşullar yürürlükte kalıyordu.

Kaynaklar:

<http://globalcompetitionreview.com/news/article/39892/france-germany-uk-go-big-data-probes/>

<http://globalcompetitionreview.com/news/article/40225/bookingcom-appeal-german-mfn-ban/>

<http://globalcompetitionreview.com/news/article/38456/unprecedented-collaboration-leaves-germany-isolated-price-parity-clauses/>

• **İsrail'de Leviathan Tartışması**

Leviathan gaz yatağı hakkında İsrail'de uzun süredir devam eden tartışma, Başbakan Benjamin Netanyahu'nun Delek Group ile Noble Energy arasındaki ortak girişime muafiyet tanınması ile yeni bir aşamaya ulaştı.

Ortak girişim anlaşması uyarınca Delek Group ile Noble Energy aynı dağıtım kanalını kullanarak 15 yıl boyunca ortaklaşa gaz çıkartıp satabilecekler. Ortak girişim anlaşması Rekabet Otoritesinin önceki başkanı David Gilo'nun istifasına neden olmuştu. Gilo, anılan ortak girişimin doğal gaz piyasasında bir de-facto tekele yol açabileceğini öne sürüyordu. Hükümet şirketlerle imzalanacak bir sulh sözleşmesi hazırlamış durumda. İsrail ekonomi bakanı Aryeh Deri de geçen ay sulh planını onaylamadığı için istifa etmişti.

Netanyahu ortak girişimin İsrail'in ulusal güvenliğine yaptığı katkıların antitröst gözetimlerinden daha önemli olduğu gerekçesi ile yetkilerinden yararlanarak ortak girişime muafiyet tanımıştı. Ancak İsrail'deki muhalefet partisi Meretz, ortak girişimi engellemek amacıyla İsrail Anayasa Mahkemesi'ne başvuruda bulunmuş durumda.

Kaynaklar:

<http://globalcompetitionreview.com/news/article/40221/netanyahu-confirms-controversial-leviathan-gas-settlement>

http://globalcompetitionreview.com/news/article/38980/israel-offers-further-leviathan-concessions-awaits-knesset-approval/?utm_source=Law+Business+Research&utm_medium=email&utm_campaign=5881691_GCR+Briefing&dm_i=1KSF,3I2CB,IT2UTG,CJM1B,1

<http://www.rekabet.gov.tr/File/?path=ROOT/1/Documents/B%C3%BCIten/Rekabet%20B%C3%BCIteni%20Temmuz%202015.pdf>

○ **Danıştay 13. Dairesi'nin 14.04.2015 günlü 2011/710 Esas, 2015/1459 Karar Sayılı Kararı:**

Akaryakıt bayilik sözleşmelerinde muafiyetin süresi, kira ya da intifa sözleşmesinden itibaren değil bayilik sözleşmesinden itibaren başlar.

Rekabet Kurulu'nun 2.12.2010 tarih ve 10-75/1544-597 sayılı kararının (Opet-Emka; bireysel muafiyet talebinin reddi) iptali istemiyle açılan dava, Danıştay 13. Dairesi tarafından kabul edilerek işlem iptal edildi. Mahkeme, "rekabet hukukunun konusunu, kişilerin kendilerini bağlı hissettikleri ve Özgür iradeleri ile karar alamamalarına neden olan anlaşmalar oluşturması nedeniyle, davacı istasyonun faaliyete geçtiği tarihten itibaren muafiyet tanınması talebinin kabul edilebilir bir yanı olmamakla beraber; rekabet etmeme yükümlülüğünün ortaya çıktığı ilk anlaşmanın gerçekleştiği (yani bayilik sözleşmesinin imzalandığı) andan itibaren muafiyetin başlatılması gerekirken kira sözleşmesi esas alınarak muafiyetin başlatılmasına ilişkin dava konusu Kurul kararında hukuka uygunluk bulunmamaktadır. Öte yandan; Dairemizin 28.06.2010 tarih ve E:2009/3044, K:2010/5458 sayılı ve 13.05.2008 tarih ve E:2006/1604, K:2008/4196 sayılı kararları ile bir çok kararında da belirtildiği üzere, akaryakıt sektöründe yer alan dikey anlaşmaların rekabet hukuku çerçevesinde sorunlu hale gelmesindeki en önemli sebebin, uzun süreli dikey anlaşmalar ve bu sürelerle ilişkin mülk sahibi bayiden alınan kira/intifa haklarından kaynaklandığı görülmüş ve anılan kararlarımızla, kira sözleşmeleri ve intifa haklarının devam eden bayilik ilişkilerini etkileyip, sektörde kapama etkisi oluşturabileceği tespit edilmiştir. Bununla beraber, dikey ilişkinin başlangıcının bu kararlarımızdan farklı olarak değerlendirilmesi zorunludur. Zira, henüz bayilik ilişkisi bulunmamasına karşın, salt kira sözleşmesinin imzalanmış olması veya intifa hakkının tesis edilmesinin (kurulmamış bir dikey ilişkide rekabet etmeme yasağı olamayacağından) muafiyetin başlangıç tarihine esas alınması mümkün değildir."

değerlendirmesini yaparak, bireysel muafiyet talebinin reddi işlemini hukuka aykırı bulmuştur.

○ **Danıştay 13. Dairesi'nin 18.6.2015 günlü 2014/2360 Esas, 2015/2296 Karar Sayılı Kararı:**

İhlale katılımın ispatı bakımından, birden fazla eylemden sadece birine katılımın gösterilmesi de yeterlidir.

Tıbbi sarf malzemeleri pazarında iyileştirici nitelikteki kardiyoloji sarf malzemesi sağlayıcısı teşebbüslerin aralarında anlaşarak 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiklerinden bahisle, aynı Kanun'un 16. maddesinin ikinci ve dördüncü fıkraları uyarınca idari para cezası verilmesine ilişkin 16.03.2007 tarih ve 07-24/236-76 sayılı Rekabet Kurulu kararının iptali istemiyle açılan dava, Danıştay 13. Daire tarafından, bozma kararına uyulmak suretiyle, reddedildi.

Mahkeme ret kararında "Dava konusu Kurul kararının teşebbüslere ilişkin tespitlerin değerlendirildiği bölümünde davacı şirketle ilgili olarak Osman Alkan'ın şirket temsilcisi olduğundan hareketle 1, 2, 26, 45, 47, 73, 74, 82 ve 86 numaralı tespitler dikkate alınarak 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiği sonucuna varılıp, aynı Kanun'un 16. maddesinin ikinci ve dördüncü fıkraları uyarınca 2001 yılı net satışlarının %4'u oranında idari para cezası takdir edilmiş, ise de, soruşturma raporunda Osman Alkan'ın Medisis Mühendislik ve Ticaret Ltd. Şirketi'nin temsilcisi olduğu belirtildiğinden ve söz konusu tespitler adi geçen şirket hakkında sonuç doğuracağından, ayrıca davalı idarece aksi yönde bir delil de ileri sürülemediğinden, anılan tespitlerin davacı şirket aleyhine kanıt olarak kabul edilemeyeceği açıktır.

Ancak, temyiz istemine konu karara ilişkin dosyanın incelenmesinden, aralarında davacı şirketin de bulunduğu tıbbi sarf malzemeleri pazarında faaliyet gösteren soruşturma tarafı teşebbüslerin, hastanelerden konsinye malzemelerin çekilmesine ve hastanelere mal verilmemesine ilişkin olarak hazırlanan 17.01.2002 tarihli bildiriye imza attıkları ve aynı içerikteki 30.01.2002 tarihli yazıyı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Yasar Okuyan'a gönderdikleri (Tespit 25) anlaşılmaktadır. Bu durumda, davacı şirketin söz konusu fiili nedeniyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği açık olduğundan, dava konusu Kurul kararının, davacı şirkete idari para cezası verilmesine ilişkin kısmında hukuka aykırılık bulunmadığı" gerekçesiyle Dairemizce verilen kararın bozulmasına karar verilmiştir.

2577 sayılı Kanun'un 46. maddesinin birinci fıkrasında, Danıştay dava daireleri kararlarına karşı Danıştay'da temyiz yoluna başvurulabileceği belirtilmiş; 2575 sayılı Kanun'un 38. maddesinde İdari Dava Daireleri Kurulu'nca, idari dava dairelerinden ilk derece mahkemesi olarak verilen kararların temyizen inceleneceği ifade edilmiş; 2577 sayılı Kanun'un 49. maddesinin dördüncü fıkrasında da, idare mahkemelerinin bozmaya uymayarak eski kararında ısrar edebileceği öngörülmüşken, Danıştay İdari ve Vergi Dava Daireleri Kurulu kararlarına uyulmasının zorunlu olduğu belirtilerek, Danıştay dava dairelerinin ilk derece mahkemesi olarak verdiği

kararların temyizden bozulması halinde ise Danıştay dava dairelerine ısrar olanağı tanınmamıştır.

Aktarılan durum ve 2577 sayılı Kanun'un 49. maddesindeki düzenleme karşısında bozma karar üzerine İdari Dava Daireleri Kurulu kararında belirtilen gerekçelerle davanın reddine karar verilmesi gerekmektedir." değerlendirmesine yer verilmiştir.

Bu davanın dikkate değer yanı, Danıştay 13. Daire'nin idari işlemi ispat standardını karşılamadığı gerekçesiyle iptal etmesinden sonra, idarenin temyizini inceleyen Danıştay İDDK'nın idari işlemi hukuka uygun bularak, iptal kararını bozmuş olmasıdır.

○ **Danıştay 13. Dairesi'nin 27.03.2015 günlü 2010/2162 Esas, 2015/1243 Karar Sayılı Kararı:**

Münhasır dağıtıcının ürünü başkalarının satmasını yasal yollarla engellemesi hak arama özgürlüğüdür.

Rekabet Kurulu'nun 24.03.2010 tarih ve 10-26/371-M sayılı kararının (IEC Elektronik; şikayetin reddi) iptali istemiyle açılan dava, Danıştay 13. Dairesi tarafından reddedildi.

Mahkeme, "davacı IEC Elektronik Dış Ticaret A.Ş.'nin "Nintendo Wii" marka oyun cihazını ithal ettiği, bu cihazın bugüne kadar tek ithalatçısının Nortec Eurasia şirketi olduğu, adi geçen şirketin Nintendo markalı olup bu cihazdan ayrı satılma olanağı bulunmayan Wii Sport Pack ürünü için münhasır hak sahibi olduğunu ve bu ürün için Kültür ve Turizm Bakanlığı'ndan bandrol aldığını beyan ettiği, bu yolla kendilerinden mal almak isteyen bazı şirketlerin mağazalarına, savcılık kanalıyla aldığı arama ve el koyma kararlarıyla, polis baskını düzenlediği, tespit ve delil toplama işlemleri yürüttüğü, sözü edilen DVD'leri gerekçe göstererek tüm ürün grubuna satış yasağı getirmeye çalıştığı ve bu şekilde Türkiye'de kurmuş olduğu tekel ve hakim durumunu tüketicilerin de aleyhine olmak üzere kullanmaya devam ettiği iddialarıyla teşebbüsün bu davranışının, rekabet hukuku çerçevesinde incelenmesini ve hakkında gerekli yasal işlemlerin yapılmasını istediği, Rekabet Kurulu'nun 24.03.2010 günlü, 10-26/371-M sayılı işlemi ile anılan başvurunun 4054 sayılı Kanun kapsamında olmadığından bahisle istemin reddedildiği anlaşılmıştır.

Anayasamızın 36. maddesinde, herkesin meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahip olduğu belirtilmek sureyle,

hak arama özgürlüğü güvence altına alınmıştır. Olayda, Wii Sport Pack urunun tek ithalatçısı olup, Türkiye'de dağıtımı için münhasır hak sahibi olan ve bu ürün için Kültür ve Turizm Bakanlığı'ndan bandrol alan Nortec Eurasia şirketinin, şikâyet dilekçesinde yer verilen eylemlerinin "hak arama özgürlüğü" kapsamında olduğu ve belirtilen bu tutum ve uygulamalarının yukarıda değinilen 4054 sayılı Kanun maddeleri kapsamına girmediği anlaşıldığından, dava konusu kararda mevzuata aykırılık görülmemiştir..”

değerlendirmesini yaparak, şikayetin reddi işlemini hukuka uygun bulmuştur.

○ **Danıştay 13. Dairesi'nin 18.6.2015 günlü 2011/339 Esas, 2015/1257 Karar Sayılı Kararı:**

İhlal tespiti olmasa bile Kurul uyarı ve bilgilendirme amaçlı görüş gönderebilir.

Hyundai marka araçlar için yedek parça satışı ve servis hizmetleri alanında faaliyet gösteren davacı şirketin bu alandaki faaliyetlerinin Hyundai tarafından zorlaştırıldığı yolundaki şikayetin reddi ile Hyundai'ye 4054 sayılı Kanun'un 9/3 maddesi kapsamında görüş gönderilmesine ilişkin 02.09.2010 tarih ve 10-57/1165-446 sayılı Rekabet Kurulu kararının iptali istemiyle açılan dava, Danıştay 13. Daire tarafından reddedildi.

Mahkeme ret kararında "Kurul kararının Hyundai hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığına ilişkin kısmında hukuka aykırılık saptanmamıştır. Kurul kararının Hyundai'ye 4054 sayılı Kanun'un 9/3. Maddesi uyarınca görüş bildirilmesine ilişkin kısmına gelince; yukarıda anıldığı gibi, ön araştırma kapsamında ihlal tespit edilememekle birlikte, teşebbüslerce Kurul kararı sonrasındaki dönemde rekabetin korunması hakkında dikkat edilmesi gereken hususların ilgililere 9/3. Madde kapsamında bildirilebileceği açık olup, bu yönde tesis edilen dava konusu Kurul kararında... hukuka aykırılık saptanmamıştır" değerlendirmesine yer verilmiştir.

Bu davanın dikkate değer yanı, teşebbüslere görüş gönderilmesi için ihlal tespiti yapılmasının zorunlu olmadığına Danıştay tarafından vurgulanmış olmasıdır.

- **Danıştay 13. Dairesi'nin 04.6.2015 günlü 2009/7085 Esas, 2015/2081 Karar Sayılı Kararı:**

Ortak girişimin ilk üç yıl ana şirketlere satış yapması tam işlevsel olmadığını göstermez.

Opet Petrolcülük A.Ş. ile Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı'nın ortak girişim şirketi kurma istemine 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi uyarınca izin verilmesine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 26.08.2009 tarih ve 09-39/981-247 sayılı kararının; izin verilen ortak girişim ve hizmet alım sözleşmesinin ilgili pazarda rekabeti sınırlama amacı taşıdığı, işbirliği doğurucu nitelikte olduğu, piyasada kapama etkisi yaratacağı, somut verilere dayalı olmaksızın karar verildiği, dikey entegrasyondan doğan risklerin Kurul kararında dikkate alınmadığı ileri sürülerek açılan dava, Danıştay 13. Daire tarafından reddedildi.

Mahkeme ret kararında "Her ne kadar davacı şirket tarafından, ortak girişim sözleşmesinin POAŞ'ı dışlamaya yönelik rekabeti kısıtlama amacı taşıyan bir husus oluşturduğu ve beş yıl süreli dikey anlaşma ve yine beş yıllı sınırlanması koşulu getirilen "çözümsüzlük Hali" başlıklı 8. maddenin, söz konusu ortak girişimin tam işlevsel olmaktan çıkmasına ve yine rekabeti sınırlayıcı amaç ve etkiye sahip kabul edilmesine yol açtığı ileri sürülmekte ise de, tam işlevsellik kriterinin belirlenmesinde etkili olan unsurun, ana teşebbüslerin ilgili ürünün alt ve üst pazarlarında önemli derecede varlıklarını sürdürdüğü durumlarda, ana teşebbüslerle ortak girişim arasındaki ilişkinin mahiyeti olduğu, ortak girişimin, ürünlerinin önemli bir bölümünü ana teşebbüslere sağlayıp, piyasadaki diğer teşebbüslere kayda değer biçimde satış yapmıyorsa, bu durumun ortak girişimin bağımsız bir iktisadi varlık olarak nitelendirilememesi sonucunu doğuracağı, ancak ortak girişimin, satışlarının önemli bir bölümünü ana teşebbüslere gerçekleştirirse dahi bu durumun bazı şartlar altında makul sayılması gerektiği, buna göre ortak girişimin ilk kuruluş yıllarında ana teşebbüslere satışının yüksek seviyelerde olması halinde, ortak girişimin tam işlevsel olarak kabul edilebileceği, bu surenin ortak girişimin piyasada tutunabilmesi için gereken bir süre olmasının ve genellikle piyasanın kendine has yapısına göre değişebilmekle birlikte ilk üç yılın yeterli olduğu, ayrıca ana teşebbüslere satışlar piyasa şartlarında vuku buluyorsa satışlar içindeki payı çok yüksek de olsa ortak girişimin tam işlevsel olarak kabulü gerektiği hususları dikkate alındığında, bu iddiaya itibar edilmemiştir.

Öte yandan, genellikle sözleşmelerde makul görülen süre üç yıl olmakla birlikte, bu ortak girişimin ilgili pazarda tutunabilmesinin, gerekli yatırımları

tamamlayabilmesine ve fiilen urun alım satımına başlayabilmesine bağlı olduğu hususu göz önüne alındığında, ortak girişime tanınan beş yıllık sürenin makul olduğu, dolayısıyla ortaklığın gerekli yatırımları yapabilmesi ve hizmet bedeli bakımından da uygun fiyatlar sunmasıyla birlikte THY'nin tedarikçisini değiştirmesinin söz konusu olabileceği açıktır." değerlendirmesine yer verilmiştir.

○ **Ankara 16. İdare Mahkemesi'nin 15.5.2015 günlü 2014/1067 Esas, 2015/679 Karar Sayılı Kararı:**

Meslek birlikleri ve odalar rekabet hukukundan muaf değildir.

TOBB nezdinde kurulan Sigorta Eksperleri icra Komitesi tarafından hazırlanan "Taban Ekspertiz Ücret Tarifesi "ne menfi tespit belgesi verilmesi veya muafiyet tanınması istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin 26.02.2014 tarih 14-08/162-71 sayılı Rekabet Kurulu kararının iptali istemiyle açılan dava, Ankara 16. İdare mahkemesi tarafından reddedildi.

Mahkeme ret kararında "Piyasada mal ve hizmet üreten ve ekonomik bütünlüğü olan kişi veya kuruluşların teşebbüs olarak kabul edileceği ve 4054 sayılı Yasa kapsamında bulunacağı açıktır. Bakılan uyuşmazlıkta, sigorta eksperliğinin sigortacılık alanında faaliyet gösteren ve hizmet sunan ekonomik bir yapı olduğu açık olup, her ne kadar 5684 sayılı Yasanın 22/19. maddesinde yer alan "ekspertiz ücretinin miktarı, sigorta eksperleri ile kendisini tayin eden taraf arasında serbestçe kararlaştırılır." hükmü 18.04.2013 tarih ve 6456 sayılı Yasa ile yürürlükten kaldırılmış ise de, hâlihazırda Komiteye sigorta eksperliği alanında tavan veya taban ücret belirleme konusunda özel bir yetki veren yasal düzenleme bulunmadığından ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanununun 26. maddesinin 2. fıkrasının (b) bendi ile Komiteye verilen "Meslek mensupları arasında hâksiz rekabeti önlemek, gerekli tedbirleri almak ve uygulamak" görevinin kapsamına meslek mensupları arasında hizmet sunum şartlarının iyileştirilmesi, mesleki güven ve saygınlığın sağlanması gibi hizmete ve meslek mensuplarına yönelik uygulamalar girebileceğinden, anılan görev maddesinin de tek başına Tarife belirleme yetkisi verdiğinden söz edilemeyeceğinden, Sigorta Eksperleri İcra Komitesince belirlenen "Taban Ekspertiz Ücreti Tarifesi" piyasada yürütülecek hizmetin asgari fiyatını belirleyerek sigorta eksperleri ile hizmet alan arasında serbestçe oluşması gereken ücreti belirleyici nitelikte olduğu, bu anlamda serbest rekabet oluşmasına engel olduğu ve 4054 sayılı Yasanın 4. maddesini ihlal ettiği sonucuna varılmış olup, anılan Tarifeye menfi tespit belgesi verilmesinin uygun görülmemesine ilişkin işlemde hukuka aykırılık bulunmamıştır." değerlendirmesine yer verilmiştir.

○ **Bir Homojen Ürün İçin Birleşme Simülasyonu: Model Tahmini ve Performansı için bir Dava Analizi**

Yayımcı: Amerikan Federal Ticaret Komisyonu Ekonomik Bürosu, Ekim 2015

Yazarlar: Daniel Greenfield, Nicholas Kreisle ve Mark Williams.

Tesoro firmasının 2013 senesinde British Petrol'ün Los Angeles rafinerisini devralmasını inceleyen çalışmada, petrol piyasasına uyarlanmış, birleşme simülasyon modeli oluşturulmuştur.

Amerikan Ticaret Komisyonu söz konusu devralmaya izin vermeden önce dokuz aylık bir inceleme yapmıştır. İncelemede yararlanılan hibrit model, standart Cournot modeline kıyasla daha gerçekçi ve detaylı olan bir çerçeve ortaya koymuştur. Devralmanın, fiyatı etkisinin ampirik tahminlerine ilişkin modellerin önceden öngörülebilirliği ve güvenilirlikleri de çalışmada test edilmiştir.

Çalışmada, devralmanın etkisi, "Farkların Farkı" (Difference in Differences) ve "Sentetik Kontrol" yöntemleri kullanılarak tahmin edilmiştir. Her iki model de devralmanın Los Angeles şehrindeki akaryakıt fiyatları üzerinde az da olsa bir etkisi olduğunu ortaya koymuştur. Standart Cournot modelinde söz konusu fiyat etkisinin ortaya çıkarılmaması, hibrit modelinin sonuçlarının daha güvenilir bir olduğunu göstermektedir.

Erişim:

<https://www.ftc.gov/reports/simulating-homogenous-product-merger-case-study-model-fit-performance>

○ **Mobil telekomünikasyon sektöründeki iki birleşmenin ex-post analizi: T-Mobile/Tele.ring (Avusturya) ve T-Mobile/Orange (Hollanda)**

Yayımcı: AB Komisyonu, 2015

Yazarlar: Luca Aguzzoni, Benno Buehler, Luca Di Martile, George Ecker, Ron Kemp, Anton Schwarz ve Robert Stil.

AB Komisyonu (DG Competition), Hollanda Rekabet Otoritesi (ACM) ve Avusturya Telekomünikasyon Düzenleyici Kurumu (RTR)'nin ortak bir projesi olan bu rapor, Avusturyalı T-Mobile/Tele.ring firması ile Hollandalı T-Mobile/Orange firmaları arasında 2007 yılında gerçekleşen birleşmenin,

perakende fiyatlar üzerindeki etkisini kalitatif ve kantitatif analizlerle değerlendirmektedir.

Birleşmenin görelı yurtiçi telekomünikasyon piyasasındaki etkisini tahmin etmek için çalışmada iki strateji benimsenmiştir. İlk olarak, mevcut kullanımda zamanla görülen değişimler göz önüne alınarak sabit fiyat endeksi oluşturulmuştur. Söz konusu değişiklikler, telekomünikasyon piyasasından kaynaklanan tüketim tercihlerinin değişimi yerine yanlılıkla, birleşme kaynaklı fiyat değişimi ile ilişkilendirilebilmektedir. İkincisi, benzer ülkelerde, fiyatlardaki genel düşüş trendinden dolayı birleşmenin etkisi, tek başına birleşme önceki ve sonraki fiyat hareketlerini karşılaştırarak doğru bir şekilde tahmin edilemediğinden, birleşmenin gerçekleşmemiş olması durumu modellenerek, Avusturya ve Hollanda'da fiyatların ne olabileceği tahmin edilmiştir.

Kantitatif çalışmanın sonuçları, birleşme sonrasında Hollanda mobil Telekom piyasasında görülen artışlara Avusturya'da rastlanmadığını ortaya koymuştur. Çalışmada fiyat artışlarının nedenleri detaylı olarak incelenmiştir.

Erişim:

<http://ec.europa.eu/competition/publications/reports/kd0215836enn.pdf>

www.rekabet.gov.tr

Üniversiteler Mahallesi 1597. Cadde No:9 Bilkent Çankaya 06800 / ANKARA

Tel: (0312) 291 44 44

Faks: (0312) 266 79 20

Rekabet Bülteni'ndeki tüm fikir ve görüşler sadece yazarına ait olup, Rekabet Kurumu'nun resmi görüşünü yansıtmaz. Rekabet Kurumu, Rekabet Bülteni'nin içeriği ile ilgili olarak hiçbir hukuksal sorumluluk taşımaz ve kabul etmez.

The information and views set out in the Competition Bulletin belong to the writer and do not reflect the official position of the Turkish Competition Authority. The Authority, neither bears nor accepts any legal liability in regard to the Competition Bulletin.